

DECIZIA ETAPEI DE ÎNCADRARE

Dezvoltarea Sectorului Național de Apă și Canalizare în România și Planul de Investiții 2024-2030

Nr...../.....2024

Ca urmare a notificării transmise de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Direcția Generală Ape, cu sediul în București, B-dul Libertății, nr. 12, Sector 5, înregistrată cu nr. DGA/169688/05.09.2024, a analizării documentației depuse, a punerii la dispoziția publicului spre consultare a documentului de planificare intitulat **Dezvoltarea Sectorului Național de Apă și Canalizare în România și Planul de Investiții 2024-2030** la următoarea adresa de internet: <https://www.mmediu.ro/categorie/dezvoltarea-sectorului-de-apa-si-canal-in-romania/475> și a consultărilor din cadrul Comitetului Special Constituit din data de 27.09.2024, în baza art. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, și H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe,

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor decide:

„Dezvoltarea Sectorului Național de Apă și Canalizare în România și Planul de Investiții 2024-2030” nu necesită evaluare de mediu, ca urmare, nu se impune elaborarea raportului de mediu și a studiului de evaluare adecvată și urmează a fi supusă procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

Motivele care au stat la baza luării deciziei sunt următoarele:

I. Caracteristicile modificărilor/completărilor propuse:

Obiectivul general este de a asigura tuturor românilor acces la un preț accesibil la servicii de apă potabilă și de canalizare de calitate, printr-un sector de alimentare cu apă și canalizare rezilient, care realizează conformarea deplină cu directivele UE privind apa.

Obiectivele specifice

Obiectivul 1: Modernizarea cadrului instituțional

Patru domenii vor fi prioritizate pentru intervenții: (i) îmbunătățirea capacității instituționale a sectorului de alimentare cu apă și canalizare, (ii) sporirea rolului autorităților locale în sectorul

AAC (iii) promovarea regionalizării furnizorilor de servicii de alimentare cu apă și canalizare și (iv) abordarea administrației. blocajele pentru dezvoltarea sectorului.

Măsurile luate în considerare în cadrul modernizării cadrului instituțional de alimentare cu apă și canalizare vor include următoarele:

- Stabilirea unui lider instituțional pentru sectorul de alimentare cu apă și canalizare;
- Îmbunătățirea responsabilităților instituționale și a coordonării pentru alimentarea cu apă;
- Consolidarea reglementării serviciilor de alimentare cu apă și canalizare (deja inițiată odată cu modificările Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)
- Transmiterea responsabilităților privind încălcarea DEAUU către municipalități;
- Îmbunătățirea funcționării ADI-urilor;
- Introducerea de stimulente pentru ROC pentru a-și extinde zonele de servicii;
- Elaborarea unui plan în etape pentru finalizarea procesului de regionalizare.

Obiectivul 2: Garantarea accesului accesibil la servicii AAC de calitate pentru toți

Prin acest obiectiv vor fi abordate două domenii prioritare: (i) eliminarea decalajului de acces prin asigurarea accesului la apă potabilă și canalizare adecvată pentru întreaga populație a României și (ii) asigurarea faptului că facturile de alimentare cu apă și canalizare rămân accesibile pentru toate gospodăriile, inclusiv pentru cei săraci și vulnerabil.

Măsurile luate în considerare aici sunt:

- Introducerea unei subvenții sociale pentru apă pentru gospodăriile vulnerabile;
- Modernizarea subvenției de conectare la alimentarea cu apă și canalizare (deja inițiată în cadrul PNRR);
- Implementarea obligației de conectare la noile rețele de alimentare cu apă și canalizare;
- Dezvoltarea unui model durabil de auto-acces la alimentarea cu apă și canalizare în așezările mici;
- Realizarea unei comunicări naționale pentru promovarea conexiunilor la alimentarea cu apă și canalizare.

Obiectivul 3: Asigurarea conformității cu Directivele UE privind apa

Realizarea conformării cu directivele UE privind apa este o prioritate primordială pentru România și, prin urmare, un obiectiv sectorial important. Respectarea directivelor UE va îmbunătăți sustenabilitatea și reziliența sectorului de alimentare cu apă și canalizare din România. Se va concentra pe Directiva Epurarea Apelor Uzate Urbane 91/271/EEC (DEAUU) și Directiva privind apa potabilă (DAP), împreună cu toate celelalte directive aplicabile legate de apă. Două domenii specifice vor fi tratate în cadrul acestui obiectiv: (i) asigurarea accesului la servicii sanitare sigure și conforme în temeiul DEAUU și (ii) asigurarea calității apei potabile în cadrul DAP.

Sunt planificate următoarele măsuri:

- Implementarea Planului de implementare a DEAUU actualizat;
- Actualizarea legislației pentru a permite mai mult utilizarea Sistemului Individual Alternativ (SIA);

- Accelerarea implementării DEAUU prin BOT-uri (Build-Operate-Transfer/ Construire-Exploatare-Transfer) și DBO-uri (Design-Build-Operate/Proiectare-Construire-Exploatare) pentru Stațiile de epurare a apelor uzate (SEAU);
- Promovarea soluțiilor durabile pentru eliminarea nămolurilor din stațiile de epurare;
- Garantarea apei potabile sigure în cadrul DAP.

Obiectivul 4: Promovarea utilităților AAC eficiente

Îmbunătățirea eficienței ROC va fi esențială pentru creșterea fluxului de numerar autogenerat și pentru a ajuta la eliminarea decalajului de finanțare din sectorul de alimentare cu apă și canalizare. Acest lucru va aborda, de asemenea, regionalizarea blocată a procesului de servicii de alimentare cu apă și canalizare și va îmbunătăți performanța Companie Operator Regional (COR).

- Măsuri:
- Promovarea unui management mai profesionist al COR;
 - Implementarea unui program sistematic de consolidare a capacității pentru ROC (Regional Operating Companies/Companii de Operare Regionale).
 - Reducerea nivelurilor NRW (Non-Revenue Water), cu prioritate pe pierderile comerciale;
 - Inițierea implementării managementului activelor;
 - Promovarea eficienței energetice îmbunătățite;
 - Utilizarea participării și inovațiilor sectorului privat pentru a remedia ROC-urile cu cele mai proaste performanțe.

Obiectivul 5: Închiderea decalajului financiar AAC

Închiderea decalajului financiar semnificativ din sectorul de alimentare cu apă și canalizare este o prioritate care poate fi atinsă doar prin optimizarea tuturor surselor de finanțare pentru sectorul de alimentare cu apă și canalizare - spre deosebire de dependența excesivă de granturile UE, care, din păcate, a fost semnul distinctiv al finanțării sectorului până acum. Cunoscutul cadru „3 Ts” - Tarife, Taxe și Transferuri, oferă un model adecvat pentru optimizarea surselor de finanțare într-o manieră structurată.

- Măsuri:
- Realizarea tarifelor de recuperare a costurilor;
 - Optimizarea transferurilor bugetare către sectorul de alimentare cu apă și canalizare;
 - Introducerea unei contribuții de solidaritate națională.

Obiectivul 6: Trecerea către un sector AAC mai rezistent

În cadrul acestui obiectiv sunt luate în considerare trei acțiuni specifice: (i) îmbunătățirea rezilienței AAC la schimbările climatice (secete și inundații), (ii) promovarea infrastructurii verzi și a unui sector AAC mai circular și (iii) adoptarea unei abordări holistice pentru reziliența globală a sectorul AAC.

- Măsuri:
- Dezvoltarea planului de rezistență la secetă pentru fiecare Companie Operator Regional (COR)/judet;

- Îmbunătățirea rezistenței globale la șocurile externe;
- Îmbunătățirea serviciilor de prevenire și drenare a inundațiilor urbane;
- Introducerea tehnologiilor verzi în planurile de investiții DEAUU;
- Experimentarea proiectelor pilot de reutilizare a apelor uzate;
- Promovarea producției de biogaz pe scară largă în stațiile de epurare.

Plan de acțiuni pentru implementarea Planului național de investiții în sectorul apei și apelor uzate

Asigurarea cadrului instituțional pentru implementarea și monitorizarea planului de investiții

- HG privind aprobarea Planului Național de Investiții pentru Apă și Ape Uzate
- Stabilirea autorității responsabile în calitate de coordonator al implementării Planului de investiții pentru conformarea cu Directivele DAP și DEAUU - apă potabilă și apă uzată
- Întărirea capacității Consiliului Interministerial de Apă în coordonarea Guvernului României de monitorizare și coordonare a relațiilor interinstituționale pentru soluționarea problemelor apărute;

Consolidarea guvernancei strategice

Stabilirea unui cadru strategic de finanțare:

- Stabilirea unui cadru strategic de finanțare din surse proprii ale operatorilor (FIID)
- Asigurarea capacității administrative și a imparțialității decizionale a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)
- Crearea unui mecanism național unic de coordonare a tuturor programelor de finanțare, inclusiv prin mecanism comercial pe termen mediu și lung cu garanție de stat/locală
- Acordarea avizului de conformitate de către ANRSC pentru implementarea tuturor investițiilor în sectorul apă și apă uzată

Stabilirea unui cadru strategic de monitorizare a conformității:

- Monitorizarea obligației autoritatilor publice locale legate de conformarea cu directivele europene în domeniul apei și apelor uzate și stabilirea responsabilității financiare la nivel local în cazul în care România va plăti penalități
- Monitorizarea și aplicarea măsurilor și sancțiunilor pentru respectarea obligației de conectare la rețele noi de apă/ape uzate de către autoritățile de mediu

Consolidarea reglementării economice a sectorului

- Asigurarea resurselor necesare la nivelul ANRSC pentru îndeplinirea noilor responsabilități, inclusiv permisiunea de a organiza concursuri și/sau de a efectua transferuri de personal de la alte instituții publice
- Îmbunătățirea implementării cadrului actual de reglementare a serviciilor, conducând la o mai bună guvernare în sector.

Consolidarea capacității operatorilor, inclusiv a celor regionali, precum și a unităților administrativ-teritoriale de a menține conformarea

- Actualizarea analizei cost-beneficiu în conformitate cu strategia tarifară pentru serviciul de alimentare cu apă și canalizare
- Consolidarea reglementărilor prin care operatorii pun în aplicare măsuri de reducere a pierderilor, managementul activelor și eficiența, inclusiv energetic, operațional, reutilizarea apelor uzate (inclusiv apa de ploaie), etc.
- Asigurarea continuării procesului de regionalizare, inclusiv facilitarea fuziunii operatorilor regionali, precum și facilități pentru ca aceștia să își extindă zonele de servicii.

După aprobarea planului se vor efectua expertize și se vor elabora proiectele necesare implementării acestuia, iar acestea vor fi analizate în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului la faza de implementare a proiectelor.

II. Aspecte de mediu relevante:

- Documentul de planificare analizat nu conține un ansamblu semnificativ de criterii și de modalități pentru autorizarea și pentru punerea în aplicare a unuia sau mai multor proiecte care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului și nu asigură resursele necesare pentru implementarea proiectelor;
- Tipurile de investiții în domeniul gospodăririi apelor (sisteme de apă noi, extinderea sistemelor de apă existente, investiții suplimentare în stațiile de tratare a apei, conectări pentru sistemele de apă existente) nu vor avea impact negativ semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate
- Investițiile menționate mai sus se regăsesc în Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și Program Operațional pentru Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PDD) care au făcut obiectul unei evaluări de mediu, inclusiv evaluare adecvată, în urma căreia MMAP a emis avize de mediu;
- Fiecare proiect propus în vederea implementării modificărilor/completărilor din cadrul programului, care nu este necesar pentru managementul ariilor naturale protejate de interes comunitar, dar care ar putea afecta în mod semnificativ aria, singur sau cumulativ cu alte planuri ori proiecte, va fi supus unei evaluări adecvate a efectelor potențiale asupra ariei naturale protejate de interes comunitar, avându-se în vedere obiectivele de conservare ale acesteia.

Punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor aferente modificărilor/completărilor la program, în special în ceea ce privește realizarea de lucrări/intervenții asupra cadrului natural, se va face cu respectarea condițiilor stabilite în alte planuri/strategii naționale/programe în care se regăsesc și prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările ulterioare.

III. Informarea și consultarea publicului

Accesul liber al publicului la informație s-a realizat prin:

- Anunțuri publicate de titular în ziarul "România Liberă", în data de 09.09.2024 și 12.09.2024 privind depunerea notificării referitoare la Dezvoltarea Sectorului Național de Apă și Canalizare în România și Planul de Investiții 2024-2030.
- Documentația depusă a fost accesibilă spre consultare de către public pe toată durata derulării procedurii de reglementare la sediul și pe pagina de internet a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Titularul este obligat să informeze autoritatea de mediu în cazul în care propune modificări care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, conform art. 5, alin. (3) lit b) din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Prezenta decizie poate fi contestată în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

SECRETAR DE STAT